

ภาคผนวก ข

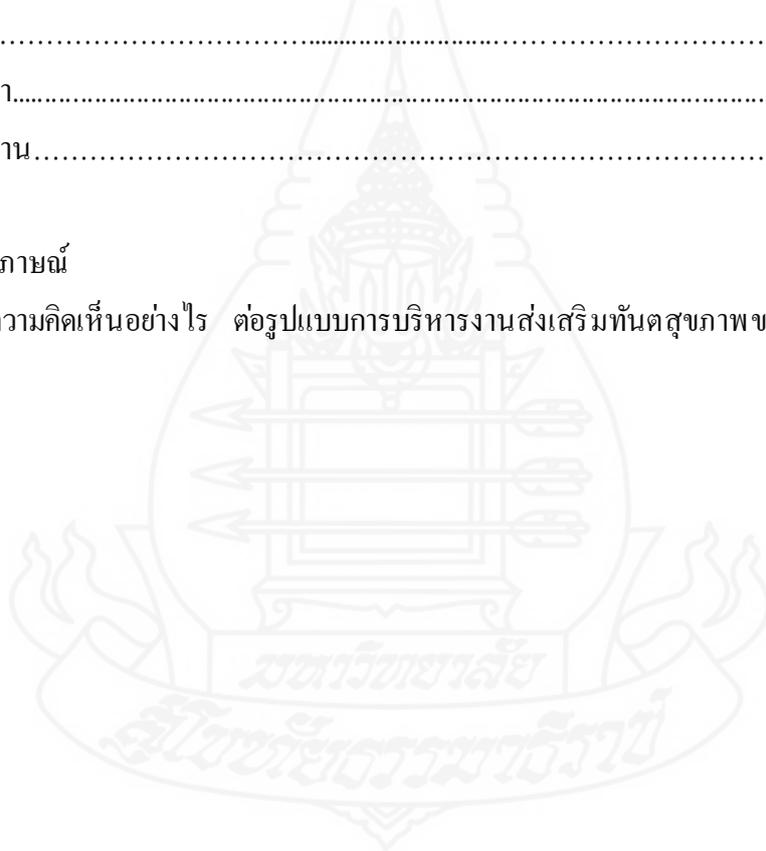

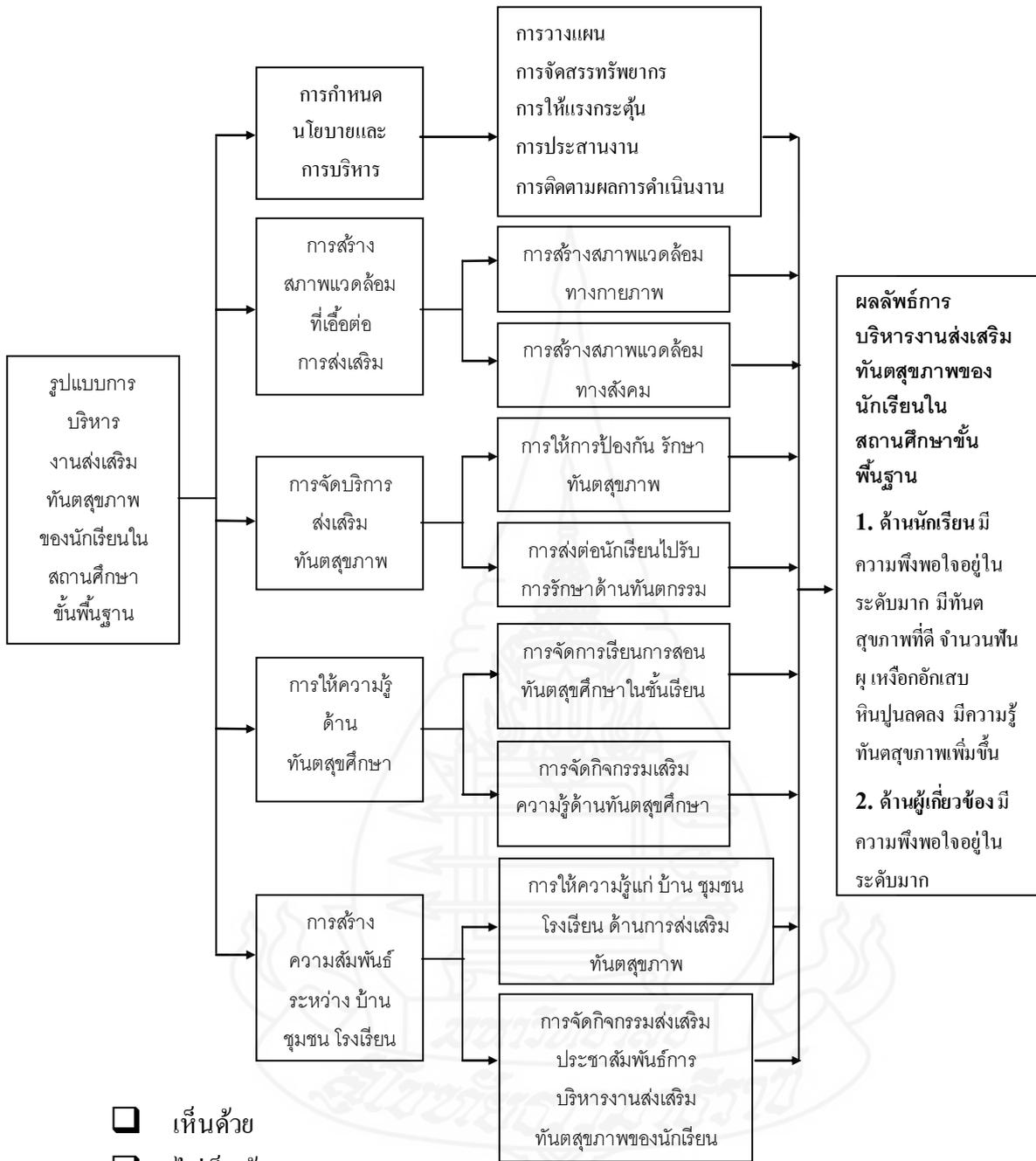
แบบสัมภาษณ์
การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทัศนสุขภาพ
ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

วันที่สัมภาษณ์.....เดือน.....พ.ศ.....
 ผู้สัมภาษณ์.....
 สถานที่.....
 เริ่มสัมภาษณ์ เวลา.....น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา .....น.
 ผู้ให้สัมภาษณ์.....
 ตำแหน่ง.....
 วุฒิการศึกษา.....
 สถานที่ทำงาน.....

ประเด็นสัมภาษณ์

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ต่อรูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

เหตุผลเพราะ

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่า สภาพปัจจุบัน ปัญหา เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียนด้านต่าง ๆ เหล่านี้เป็นอย่างไร

2.1 นโยบายและการบริหารจัดการ

2.1.1 การวางแผน

- อุปสรรค ปัญหาในการวางแผนงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียน มีอะไรบ้าง
- การวางแผนงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียน ต้องอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง
- การวางแผนงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียน ควรมีขั้นตอนอะไรบ้าง
- เป้าหมาย นโยบาย กลยุทธ์ วิธีการดำเนินงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียนควรเป็นอย่างไร
- ใครควรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียนบ้าง
- ปัจจัยที่ทำให้การวางแผนงานประสบความสำเร็จ ประกอบด้วยอะไรบ้าง

2.1.2 การจัดสรรทรัพยากร

- บุคลากรในการส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียนเพียงพอหรือไม่ อย่างไร
- ใครควรมาดูแลเรื่องการส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียนบ้าง และบุคคลเหล่านั้นมีความรู้เพียงพอหรือไม่
- การจัดสรรทรัพยากรบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนในการบริหารงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียน ควรมีการคัดเลือกอย่างไร
- การจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียน ในโรงเรียนมีการจัดสรรเพียงพอหรือไม่ และเอามาใช้ในเรื่องอะไรบ้าง ใครควรเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุน
- ในปัจจุบัน การจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียนมีสภาพการดำเนินการอย่างไร ใครควรเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนบ้าง และในเรื่องใด
- การจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ ในการบริหารงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียน ในปัจจุบัน ได้รับการสนับสนุนจากไหน มีปัญหาหรือไม่ ใครควรเข้ามาสนับสนุน
- การจัดการสารสนเทศงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียน ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหา หรือไม่
- ข้อมูลใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียน

2.1.3 การให้แรงกระตุ้น

- ที่ผ่านมาผู้บริหาร โรงเรียน มีส่วนในการกระตุ้นแรงจูงใจแก่บุคลากรในโรงเรียนอย่างไร
- ครูอนามัยโรงเรียน มีส่วนในการกระตุ้นแรงจูงใจแก่นักเรียน หรือไม่ อย่างไร
- ครูประจำชั้น มีส่วนในการกระตุ้นแรงจูงใจแก่นักเรียน หรือไม่ อย่างไร
- ผู้นำนักเรียน มีส่วนในการกระตุ้นแรงจูงใจแก่นักเรียนรุ่นน้องอย่างไร
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีส่วนกระตุ้นแรงจูงใจแก่บุคลากรในโรงเรียน ผู้นำนักเรียน ชุมชนรอบโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน หรือไม่อย่างไร

2.1.4 การประสานงาน

- ปัจจุบัน สภาพการประสานงานด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียน มีปัญหาหรือไม่ อย่างไร
  - ใครควรเป็นผู้ประสานงานในโรงเรียน และนอกโรงเรียน และควรกำหนดขอบเขตการประสานงานเรื่องใดบ้าง

2.1.5 การติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน

- สภาพการณ์ปัจจุบัน การติดตามผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร ควรมีความถี่แค่ไหน สม่ำเสมอหรือไม่
- ในความเห็นของท่าน การติดตามในปัจจุบัน เหมาะสมหรือไม่ ควรเป็นหน้าที่ของใคร แต่ละฝ่ายมีบทบาทหน้าที่อย่างไร

2.2 สภาพแวดล้อมใดบ้างที่เอื้อต่อการส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียน

2.2.1 สถานที่สำหรับการแปร่งฟัน

- สถานที่สำหรับการแปร่งฟันสำหรับนักเรียน เพียงพอหรือไม่ และควรมีลักษณะอย่างไร
- น้ำดื่ม และน้ำใช้ในโรงเรียน สำหรับการแปร่งฟัน เพียงพอหรือไม่ อย่างไร
- หากน้ำไม่ไหล ทางโรงเรียนมีวิธีแก้ปัญหาอย่างไร
- สถานที่สำหรับการแปร่งฟัน ควรมีอุปกรณ์อะไรบ้าง เช่น กระจก เพื่อสำรวจสภาพช่องปากเวลาแปร่งฟัน

2.2.2 การควบคุมการบริโภคอาหาร

- โรงเรียนมีการควบคุมการบริโภคอาหารที่ถูกสุขลักษณะอย่างไรบ้าง เช่น การงดขายน้ำอัดลม ลูกอม การมีป้ายคำเตือนอาหารที่ส่งผลเสียต่อทันตสุขภาพ เป็นต้น
- สภาพปัญหาด้านการบริโภคอาหารที่ส่งผลเสียต่อทันตสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนเป็นอย่างไร
- การจัดอาหารกลางวัน และอาหารในโรงเรียนเป็นอย่างไร ควรปรับปรุงอย่างไรบ้าง

2.3 การจัดบริการส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียน ควรทำในเรื่องใดบ้าง

2.3.1 การให้การป้องกันรักษาทันตสุขภาพ

- ปัจจุบัน แนวทางในการป้องกันฟันผุ เหงือกอักเสบในโรงเรียน มีอะไรบ้าง
- ปัจจุบันมีแนวทางการป้องกันฟันผุ เหงือกอักเสบในโรงเรียน มีปัญหาหรือไม่ ใช้อย่างไร
- การให้การรักษาด้านทันตกรรมในโรงเรียน มีหรือไม่ ใช้อย่างไรบ้าง
- การให้การรักษาด้านทันตกรรมในโรงเรียน มีปัญหาหรือไม่ ใช้อย่างไร

2.3.2 การส่งต่อนักเรียนเพื่อรับการรักษาด้านทันตกรรม

- ปัจจุบัน ระบบส่งต่อนักเรียนเพื่อรับการรักษาด้านทันตกรรม เป็นอย่างไร
- ระบบส่งต่อนักเรียนเพื่อรับการรักษาด้านทันตกรรม มีปัญหาหรือไม่ ใช้อย่างไร
- โรงเรียนควรมีส่วนร่วมในการส่งต่อนักเรียนเพื่อรับการรักษาด้านทันตกรรมอย่างไร
- ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (stakeholders) ในการส่งเสริมทันตสุขภาพ ควรมีส่วนร่วมในการส่งต่อนักเรียน เพื่อรับการรักษาด้านทันตกรรมอย่างไร

2.4 การให้ความรู้ส่งเสริมทันตสุขภาพ

2.4.1 การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมความรู้ทันตสุขภาพในชั้นเรียน

- การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมความรู้ทันตสุขภาพในชั้นเรียน ในปัจจุบันเป็นอย่างไร สอดคล้องกับสภาพที่ควรจะเป็นหรือไม่
- การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมความรู้ทันตสุขภาพในชั้นเรียน ปัจจุบัน มีปัญหาหรือไม่ ใช้อย่างไร
- การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมความรู้ทันตสุขภาพในชั้นเรียน ควรยึดแนวทางอะไรบ้าง

- ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมความรู้ทันตสุขภาพได้อย่างไร

2.4.2 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเสริมความรู้ทันตสุขภาพ

- การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเสริมความรู้ทันตสุขภาพ ในปัจจุบัน มีกิจกรรมอะไรบ้าง เช่น เสียงตามสาย การจัดบอร์ด แผ่นพับ การจัดป้ายนิเทศ การจัดประกวดฟันสวย การพุดหน้าเสาธง
- การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเสริมความรู้ทันตสุขภาพ เป็นหน้าที่ของใคร

2.5 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน ชุมชน โรงเรียน ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง

2.5.1 การให้ความรู้แก่ บ้าน ชุมชน โรงเรียน ด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพ

- สภาพปัญหา ด้านความรู้ของผู้ปกครอง ชุมชน และบุคลากรในโรงเรียน ในปัจจุบันเป็นอย่างไร เพียงพอต่อการส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียนหรือไม่
- ผู้ปกครอง ชุมชน และบุคลากรในโรงเรียน ควรได้รับความรู้เพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เรื่องใดบ้าง และวิธีการใดบ้าง
- ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถประยุกต์ในการให้ความรู้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน และบุคลากรในโรงเรียน ได้อย่างไร

2.5.2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาสัมพันธ์การบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียน

- กิจกรรมส่งเสริมประชาสัมพันธ์งานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียน ควรมีรูปแบบอย่างไร ที่จะทำให้บ้าน ชุมชน โรงเรียน มีส่วนสนับสนุนร่วมกัน

3. ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้กล่าวถึง ในการบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียนมีอะไรบ้าง อธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามประกอบการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนารูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียน
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัย

เรือโท ทนตแพทย์ ศุภสวัสดิ์ ศิริพิพัฒน์กุล
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ตันติรัตนาวงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. สมถวิล วิจิตรวรรณ
ดร. ทศนี วงศ์เย็น

แบบสอบถามประกอบการวิจัยเรื่อง
การพัฒนารูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียน
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้แบบสอบถามชุดนี้ เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของท่านต่อสภาพการณ์ต่างๆ ที่เป็นจริงในโรงเรียนที่ปฏิบัติอยู่ และระดับความต้องการให้มีการปฏิบัติ
2. โปรดตอบข้อความทุกข้อตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่เป็นจริงจะมีคุณค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัยนี้ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ข้อมูลที่ท่านตอบ จะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และนำมาวิเคราะห์ผลในภาพรวมเท่านั้น
4. แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
  - ตอนที่ 2 สภาพบริหารงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียน
  - ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

เรือโท ศุภสวัสดิ์ ศิริพิพัฒนกุล
 นักศึกษาปริญญาเอก สาขาศึกษาศาสตร์
 บริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน และเติมข้อความในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

1. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง / หน้าที่

ผู้บริหารโรงเรียน

ตำแหน่ง / ระดับ.....

ครูอนามัย

ตำแหน่ง / ระดับ.....

ครูประจำชั้น

ตำแหน่ง / ระดับ.....

2. เพศ

ชาย

หญิง

3. อายุ..... ปี

4. วุฒิการศึกษา

ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

ระดับปริญญาตรี

สูงกว่าระดับปริญญาตรี

5. ประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียน ..... ปี

6. ท่านเคยผ่านงานอบรมด้านส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียนหรือไม่

เคย

ไม่เคย

7. ขนาดโรงเรียนของท่าน

ขนาดเล็ก

ขนาดกลาง

ขนาดใหญ่

8. ที่ตั้งของโรงเรียน

จังหวัด.....

ในเขตเทศบาล / สุขาภิบาล

นอกเขตเทศบาล / สุขาภิบาล

9. โรงเรียนของท่านเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพดีเด่น ใช่ ไม่ใช่
10. โรงเรียนของท่านเป็นโรงเรียนดีเด่นส่งเสริมทันตสุขภาพ ใช่ ไม่ใช่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

โปรดอ่านรายละเอียดของข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าโรงเรียนของท่านมีการปฏิบัติตามข้อความนั้น ๆ ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องน้ำหนักรของการปฏิบัติดังนี้

ข้อความที่ท่านเห็นว่ามีการปฏิบัติมากที่สุด	ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง 5
ข้อความที่ท่านเห็นว่ามีการปฏิบัติมาก	ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง 4
ข้อความที่ท่านเห็นว่ามีการปฏิบัติปานกลาง	ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง 3
ข้อความที่ท่านเห็นว่ามีการปฏิบัติน้อย	ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง 2
ข้อความที่ท่านเห็นว่ามีการปฏิบัติน้อยที่สุด	ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง 1

และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องน้ำหนักรของระดับความต้องการให้มีการปฏิบัติดังนี้

ข้อความที่ท่านเห็นว่ามีความต้องการให้มีการปฏิบัติมากที่สุด

ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง 5	
ข้อความที่ท่านเห็นว่ามีความต้องการให้มีการปฏิบัติมาก	ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง 4
ข้อความที่ท่านเห็นว่ามีความต้องการให้มีการปฏิบัติปานกลาง	ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง 3
ข้อความที่ท่านเห็นว่ามีความต้องการให้มีการปฏิบัติน้อย	ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง 2
ข้อความที่ท่านเห็นว่ามีความต้องการให้มีการปฏิบัติน้อยที่สุด	ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง 1

การบริหารงานส่งเสริมทัศนศึกษาของนักเรียน		สภาพที่เป็นอยู่					สภาพที่ควรจะเป็น				
		น้อย----->มาก					น้อย----->มาก				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
การวางแผนงาน											
1)	โรงเรียนศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการบริหารงาน										
2)	โรงเรียนกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ วิธีดำเนินงานในการส่งเสริมทัศนศึกษาของนักเรียน										
3)	โรงเรียนกำหนดเป้าหมายทัศนศึกษาของนักเรียนให้เป็น “เด็กไทยพินดี”										
4)	ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนร่วมกันวางแผนงานส่งเสริมทัศนศึกษาของนักเรียน										
5)	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมร่วมกับโรงเรียนในการวางแผนงานส่งเสริมทัศนศึกษาของนักเรียน										
6)	เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีส่วนร่วมร่วมกับโรงเรียนในการวางแผนงานส่งเสริมทัศนศึกษาของนักเรียน										
7)	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพิจารณาแผนงานส่งเสริมทัศนศึกษาของนักเรียน										
8)	โรงเรียนปฏิบัติตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้										
การจัดสรรทรัพยากร											
9)	โรงเรียนคัดเลือกครูอนามัย ครูสุศึกษาที่มีคุณวุฒิ ความรู้ตรงกับการสอนด้านสุศึกษา										
10)	โรงเรียนคัดเลือกครูอนามัยที่มีความชอบและสนใจด้านส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน										
11)	โรงเรียนมีการคัดเลือกผู้นำนักเรียนที่มีความชอบและสนใจในการส่งเสริมทัศนศึกษา										
12)	โรงเรียนคัดเลือกบุคลากรในโรงเรียนทำหน้าที่แทนครูอนามัยเวลาที่ครูอนามัยไม่อยู่ปฏิบัติงาน										

การบริหารงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียน		สภาพที่เป็นอยู่					สภาพที่ควรจะเป็น				
		น้อย----->มาก					น้อย----->มาก				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
45)	โรงเรียนมีการติดประกาศเตือนเรื่องการเลือกซื้ออาหารเพื่อการบริโภคของนักเรียน										
46)	ร้านค้าในโรงเรียนจัดหาขนมที่มีประโยชน์สำหรับนักเรียนไว้จำหน่าย										
47)	ร้านค้านอกโรงเรียนจัดหาขนมที่มีประโยชน์สำหรับนักเรียนไว้จำหน่าย										
48)	ผู้นำนักเรียนและครูคอยตักเตือนเมื่อเห็นนักเรียนเลือกรับประทานอาหารที่เสี่ยงต่อพิษ										
การสร้างสภาพแวดล้อมทางสังคม											
49)	ผู้บริหารโรงเรียนเป็นตัวอย่างแก่บุคลากรในโรงเรียนและนักเรียนในการงดอาหารที่เสี่ยงต่อพิษ										
50)	ครูอนามัย ครูสุขศึกษาเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนในการงดอาหารที่เสี่ยงต่อพิษ										
51)	ครูประจำชั้นเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนในการงดอาหารที่เสี่ยงต่อพิษ										
52)	ผู้นำนักเรียนเป็นตัวอย่างแก่เพื่อนนักเรียนในการงดอาหารที่เสี่ยงต่อพิษ										
53)	เพื่อนนักเรียนทุกคนงดอาหารที่เสี่ยงต่อพิษ										
54)	โรงเรียนขอความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียนให้เป็นตัวอย่างแก่นักเรียนในการงดอาหารที่เสี่ยงต่อพิษ เมื่ออยู่ที่บ้าน										
การให้การป้องกันและรักษาด้านทันตกรรม											
55)	โรงเรียนจัดให้มีการแปรงฟันหลังอาหารกลางวัน ด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ทุกวัน										
56)	โรงเรียนมีการตรวจสภาวะทัศนสุขภาพของนักเรียน โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง										

แบบสัมภาษณ์การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)
เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทัศนศึกษาของนักเรียน
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ณ ห้องประชุม พลอยไพลิน ชั้น 3
 โรงแรมรัตน จังหวัดชลบุรี
 วันพฤหัสบดี ที่ 27 พฤษภาคม 2553
 เวลา 9.00-12.00 น.

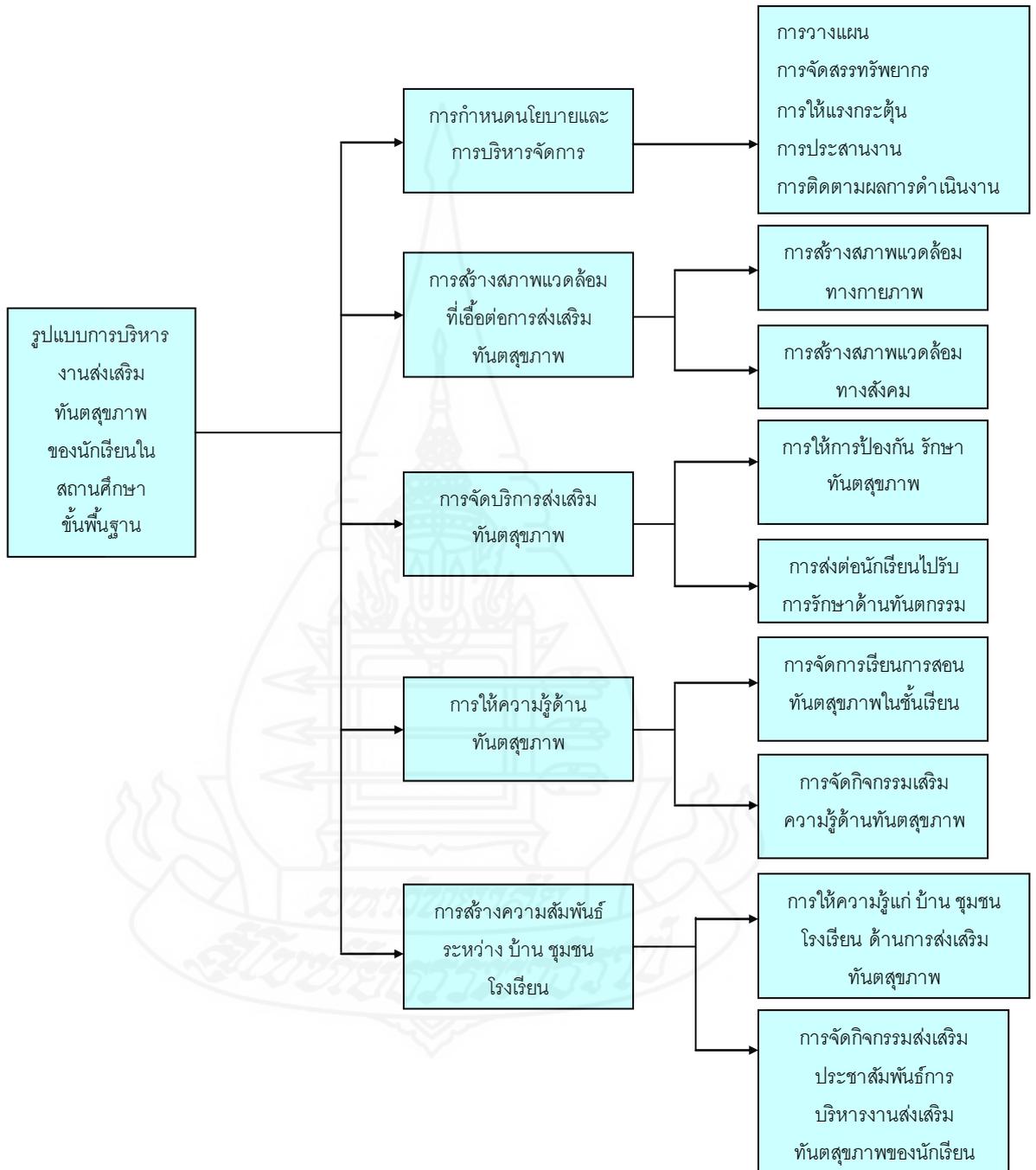
ผู้ดำเนินการอภิปราย

เรือโททันตแพทย์ ศุภสวัสดิ์ ศิริพิพัฒนกุล

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายชัยศ นุตตานนท์
2. นางพรทิพย์ นุตตานนท์
3. นายวิเชียร เหมหอมวงษ์
4. นายสุชุม ตันกาญจน์
5. นางสาว สุนทรี สุโมตยกุล
6. นางอัมพร จันท์แก้ว
7. นายชาติรี ไพรินทร์
8. นายชูชาติ อร่ามพงษ์
9. นางสาวจิราภรณ์ อุดมสินศิริกุล
10. นางชวลีพรวรรณ กษมานนท์
11. นายสมบัติ จันท์กระจ่าง
12. ดร. สุภาวดี วัฒวัลย์
13. นางนภสร นาคสินธุ์
14. นายสมบุญณ์ ผดุงไทยธรรม
15. ดร.นคร แสงนิล

1. ท่านคิดว่ารูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 5 องค์ประกอบ มีความเหมาะสมเพียงใด

แผนภาพที่ 1 แสดงรูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

- เห็นด้วย
- ไม่เห็นด้วย

ได้แก่ ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน ตัวแทนชุมชน ตัวแทนองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผลที่ได้รับ โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริมทันตสุขภาพที่ชัดเจน บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องรับทราบ นโยบายส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียน ก่อให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือในการบริหารงาน เพื่อ นักเรียนมีทันตสุขภาพที่ดีขึ้น

การจัดสรรทรัพยากร

มีการคัดเลือกครูอนามัย ครูสุขศึกษา ตามความเหมาะสม ด้านคุณวุฒิ หรือ ความถนัด ความชอบ มีการคัดเลือกผู้นำนักเรียนเพื่อดูแลกิจกรรมการส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียน มีการจัดสรร งบประมาณให้เพียงพอต่อการส่งเสริมทันตสุขภาพ เช่น งบประมาณในการสร้างสถานที่แปรงฟัน งบประมาณในการจัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์งานส่งเสริมทันตสุขภาพ งบประมาณในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนทันตสุขภาพ มีการจัดสรรทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ เช่น วัสดุอุปกรณ์ในการแปรงฟัน รวมถึงทรัพยากรเพื่อการจัดการสารสนเทศ มีการจัดทำสารสนเทศด้านทันตสุขภาพ บันทึกรายงานฟันผุ อุตุ ถอน ปริมาณเหงือกอักเสบ ปริมาณหินน้ำลาย ผลที่ได้รับ โรงเรียนมีการจัดสรรทรัพยากรอย่าง เพียงพอและเหมาะสม อาจมีการระดมทรัพยากรจากชุมชน เช่น ผู้ปกครอง สนับสนุนแปรงสีฟัน ยาสีฟัน และ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนงบประมาณในการสร้างสถานที่แปรงฟัน และงบประมาณในการจัดกิจกรรม โครงการประชาสัมพันธ์งานส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียน

การกระตุ้นการทำงาน

เป็นการให้แรงจูงใจและบำรุงขวัญ การสื่อสาร ด้วยการปลุกปลอบใจให้กำลังใจ มีการให้ รางวัลและยกย่องผู้ที่ปฏิบัติงานดี เพื่อให้บุคลากรเกิดความกระตือรือร้น อยากอุทิศตนในการทำงาน และตั้งใจร่วมกันในการส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียน เพื่อให้การดำเนินงานลุล่วงด้วยดี ซึ่งผู้บริหาร สถานศึกษา เป็นผู้ให้แรงกระตุ้น ครูอนามัย ครูประจำชั้น ส่วน ครูอนามัย และครูประจำชั้น และ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมทันตสุขภาพ เป็นผู้ให้แรงกระตุ้นนักเรียนในการดูแลทันตสุขภาพของตนเอง ผลที่ได้รับ ครูอนามัย ครูประจำชั้น นักเรียน และผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมทันตสุขภาพ มีความกระตือรือร้น อยากพัฒนางานส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียน

การประสานงาน

การจัดระบบประสานงานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียน ระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน การติดต่อแบบเป็นทางการ มีทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษร เช่นการดำเนินโครงการ

ต่าง ๆ การขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก เช่น การติดต่อประสานงานเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาให้ความรู้กับบ้าน ชุมชน โรงเรียน และการมาตรวจทัศนสุขภาพในโรงเรียน การติดต่อประสานงานองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เพื่อขอเงินสนับสนุนในการดำเนินงานส่งเสริมทัศนสุขภาพ เช่น การขอรถรับส่งนักเรียนไปรับการรักษาทางทันตกรรม ส่วนการติดต่อไม่เป็นทางการเป็นการติดต่อประสานงานภายในหน่วยงานด้วยวาจา ผลที่ได้รับ การดำเนินงานส่งเสริมทัศนสุขภาพในโรงเรียนเป็นไปในแนวทางที่ต้องการ และราบรื่น

การติดตามผลการดำเนินงาน

มีการตรวจสอบ ติดตาม และ ประเมินผลความก้าวหน้าในการบริหารงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียน มีการแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่ ตรวจสอบ ติดตาม และ ประเมินผล จัดทำรายงานผลการบริหารงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ในการประเมินผลการบริหารงานส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียน

ผู้บริหาร หรือ ครูอนามัย เป็นผู้ประเมิน การเปลี่ยนแปลงด้านการบริหารจัดการส่งเสริมทัศนสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียน

ครูอนามัย หรือ ครูประจำชั้น เป็นผู้ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดกับนักเรียน ได้แก่ ความรู้ด้านส่งเสริมทัศนสุขภาพ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เป็นผู้ประเมินการเปลี่ยนแปลงสถานะทัศนสุขภาพ ได้แก่ จำนวนซี่ฟันผุ เหงือกอักเสบ ปริมาณหินน้ำลาย และปริมาณคราบจุลินทรีย์

ครูอนามัยหรือ ครูประจำชั้น เป็นผู้ประเมิน ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้นำนักเรียน และมีการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความพึงพอใจของครู ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ผลที่ได้รับ นักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารส่งเสริมทัศนสุขภาพ นักเรียนมีฟันผุน้อยลง มีเหงือกอักเสบน้อยลง มีปริมาณหินน้ำลายน้อยลง

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

- เห็นด้วย
- ไม่เห็นด้วย

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

3. จากองค์ประกอบที่ 2 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมทันตสุขภาพ หมายถึง การสร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียน ประกอบด้วย

1.การสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 'ได้แก่' การจัดสถานที่สำหรับการแปรงฟัน หมายถึง การจัดสถานที่สำหรับการแปรงฟันของนักเรียนหลังรับประทานอาหารกลางวัน และน้ำใช้ ให้เพียงพอ รวมถึง การเตรียมสถานที่สำหรับแขวนแก้วน้ำส่วนตัวของนักเรียนไว้ภายในห้อง การควบคุมการบริโภคอาหารภายในโรงเรียน หมายถึง การควบคุมประเภทของอาหารที่ขายในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อทันตสุขภาพ 'ได้แก่' ทอฟฟี่ น้ำอัดลม ขนมถุงกรุบกรอบ นมเปรี้ยว นมปรุงแต่งรส มีการติดประกาศเตือนเรื่องการเลือกซื้ออาหาร การไม่ซื้ออาหารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ บริเวณใกล้ ๆ โรงอาหาร รวมถึงความร่วมมือจากร้านค้าในโรงเรียนและรอบโรงเรียนในการจัดหาขนมที่มีประโยชน์ขายให้แก่เด็ก

2. การสร้างสภาพแวดล้อมทางสังคม 'ได้แก่' ครู ผู้ปกครอง ผู้นำนักเรียน เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กนักเรียนในการส่งเสริมทันตสุขภาพ เช่น การเป็นตัวอย่างในการงดอาหารที่เสี่ยงต่อฟันผุ

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

- เห็นด้วย
 ไม่เห็นด้วย

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน

ข้อมูลผู้ตอบ   เพศ   หญิง   ชาย
 ชั้นปี ..... อายุ.....

คำชี้แจง   ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ที่	รายการ	ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	มีอุปกรณ์การแปร่งฟันและสถานที่สำหรับการแปร่งฟันเหมาะสม เพียงพอ					
2.	การให้มีการแปร่งฟันหลังอาหารกลางวันทุกวัน					
3.	การไม่ขายอาหารที่เสี่ยงต่อฟันผุในโรงเรียน					
4.	ครูอนามัย ครูประจำชั้น ผู้นำนักเรียนคอยซักเตือนเรื่องการแปร่งฟัน และการเลือกรับประทานอาหาร					
5.	คุณหมอมารตรวจฟัน และให้ความรู้เรื่องสุขภาพฟันในโรงเรียน					
6.	การส่งต่อนักเรียนเพื่อไปอุดฟัน ถอนฟัน ขูดหินน้ำลาย					
7.	ครูสอนเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพฟันในชั้นเรียน					
8.	การจัดบอร์ด เสียงตามสายให้ความรู้เรื่องสุขภาพฟัน					
9.	เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และคนในชุมชนมาให้ความรู้ทันตสุขภาพแก่นักเรียน					
10.	การจัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์งานทันตสุขภาพ					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

แบบประเมินความพึงพอใจของครู (ผู้บริหาร ครูอนามัย ครูประจำชั้น)

ข้อมูลผู้ตอบ เพศ หญิง ชาย

สอนชั้น ..... อายุ.....

คำชี้แจง ใต้เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ที่	รายการ	ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	การกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ เป้าหมาย ในการบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียน					
2.	การจัดสรรทรัพยากรบุคคล งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการสารสนเทศ					
3.	การให้แรงกระตุ้นการทำงานส่งเสริมทันตสุขภาพ					
4.	การประสานงานส่งเสริมทันตสุขภาพใน โรงเรียนและนอกโรงเรียน					
5.	การติดตามประเมินผลการบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียน					
6.	การจัดสถานที่สำหรับการแปรงฟัน					
7.	การควบคุมการจำหน่ายอาหาร ที่เสี่ยงต่อฟันผุ					
8.	การให้การป้องกันและรักษาต้านทันตกรรม					
9.	การส่งต่อนักเรียน ไปรับการรักษาด้านทันตกรรม					
10.	การให้ความรู้ทันตสุขภาพศึกษาในชั้นเรียน					
11.	การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านความรู้ทันตสุขภาพ					
12.	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านทันตสุขภาพของบ้าน ชุมชน โรงเรียน					
13.	การจัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์งานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียน					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง

ข้อมูลผู้ตอบ

เพศ

หญิง

ชาย

ผู้ปกครองนักเรียนชั้น ..... อายุ.....

คำชี้แจง ใ้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ที่	รายการ	ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	การให้นักเรียนมีการแปรงฟันหลังอาหารกลางวัน ทุกวันที่บ้าน					
2.	การห้ามนักเรียนรับประทานอาหารที่เสี่ยงต่อฟันผุ					
3.	การคัดเตือนเมื่อนักเรียนเลือกรับประทานอาหารที่ เสี่ยงต่อฟันผุ					
4.	การไม่เป็นตัวอย่างในการรับประทานอาหารที่เสี่ยงต่อ ฟันผุ					
5.	การมีกิจกรรมให้ความรู้เรื่องสุขภาพฟันแก่ผู้ปกครอง					
6.	การขอความร่วมมือจากผู้ปกครองพานักเรียนไป อุดฟัน ถอนฟัน ขูดหินน้ำลาย					
7.	การจัดหาแปรงสีฟัน ยาสีฟัน ให้นักเรียนไปแปรงที่ โรงเรียน					
8.	การมีข่าวสารเกี่ยวกับงานทันตสุขภาพ ส่งไปถึงบ้าน					
9.	การเยี่ยมบ้านนักเรียน					
10.	การจัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์งานทันตสุขภาพ					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

แบบประเมินความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ข้อมูลผู้ตอบ   เพศ   หญิง   ชาย
 อายุ.....

คำชี้แจง ใ้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ที่	รายการ	ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	การจัดสถานที่สำหรับการตรวจสถานะทันตสุขภาพของนักเรียน					
2.	การติดต่อประสานงานในการตรวจสถานะทันตสุขภาพของนักเรียน					
3.	การมาให้ความรู้ด้านทันตสุขภาพ แก่บ้าน ชุมชน โรงเรียน					
4.	การจัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์งานทันตสุขภาพ					
5.	การติดต่อประสานงานในการรับนักเรียนมา อุดฟัน ถอนฟัน ชูดหินน้ำลาย					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

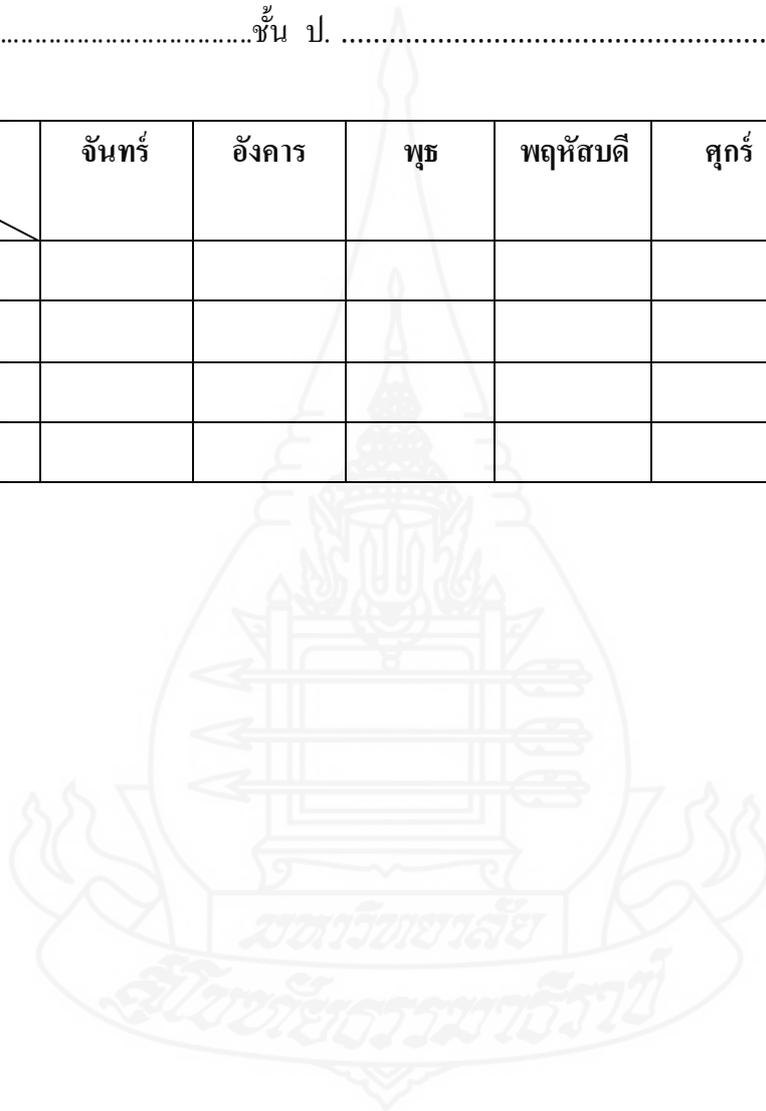
.....

.....

แบบบันทึกความสม่ำเสมอในการแปรงฟัน
ประจำเดือน.....

ชื่อนักเรียน .....ชั้น ป. ....

วัน สัปดาห์ที่	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์
1							
2							
3							
4							

แบบบันทึกสภาวะทันตสุขภาพของนักเรียน

วันที่ .....

ชื่อนักเรียนที่รับการตรวจทันตสุขภาพ คช./คญ. ....
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ..... โรงเรียน .....

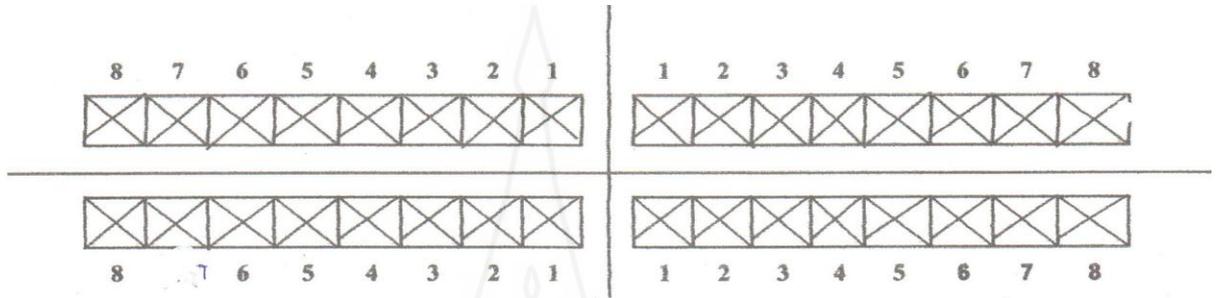
ได้รับการวินิจฉัยว่า

1. ฟันผุ ไม่มี
 มี จำนวน .....ซี่ 'ได้แก่' (ระบุซี่ฟัน) .....
- .....
2. เหงือกอักเสบ ไม่มี
 มีบริเวณ .....
3. ปริมาณหินน้ำลาย ไม่มี มีปริมาณเล็กน้อย
 มีปริมาณปานกลาง มีปริมาณมาก

ลงชื่อ.....

(ทันตแพทย์ หรือ ทันตภิบาล ผู้ตรวจ)

แบบบันทึกปริมาณคราบจุลินทรีย์

มีฟันทั้งหมดในช่องปาก.....ซี่

มีฟันที่ติดสีทั้งหมด.....ซี่

คิดเป็นร้อยละ.....

ลงชื่อ .....

(ทันตแพทย์/ทันตภิบาล ผู้ตรวจ)

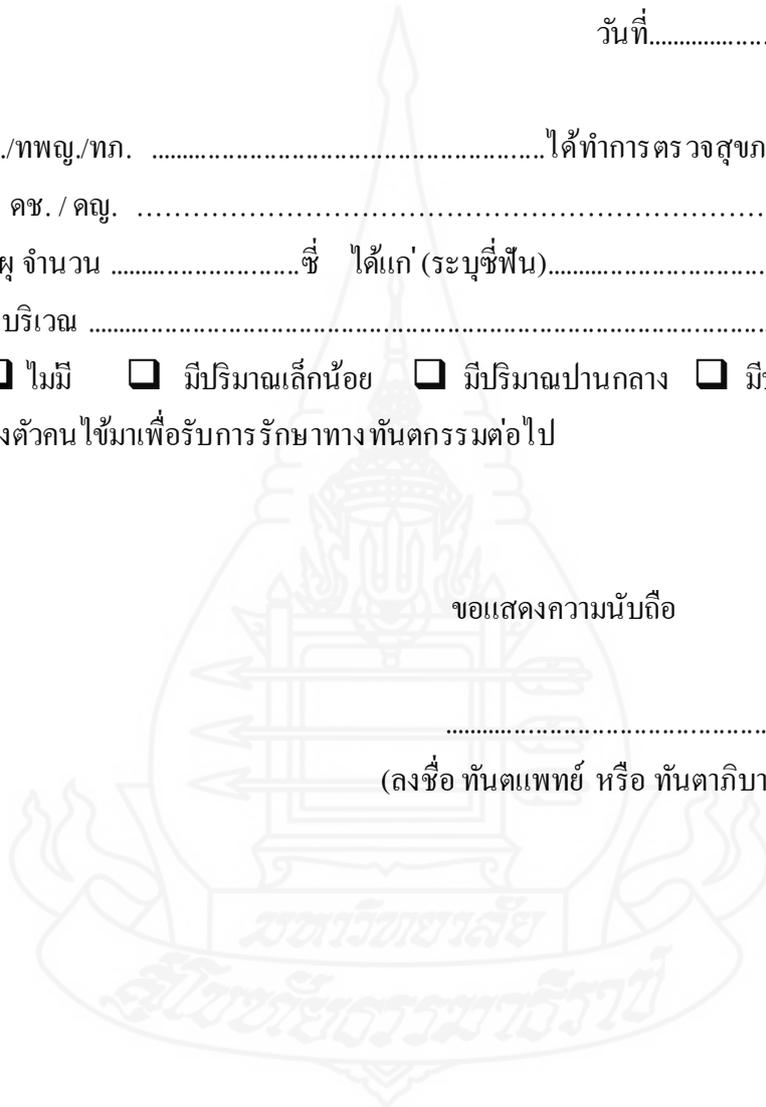
ใบส่งต่อนักเรียนเพื่อรับการรักษาทางทันตกรรม

วันที่.....

ข้าพเจ้า ทพ./ทพญ./ทก. ....ได้ทำการตรวจสุขภาพ
 ช่องปากของ ดช./คณ. ....
 วินิจฉัยว่า มีฟันผุ จำนวน .....ซี่ 'ได้แก่' (ระบุซี่ฟัน).....
 มีเหงือกอักเสบ บริเวณ .....
 มีหินน้ำลาย ไม่มี มีปริมาณเล็กน้อย มีปริมาณปานกลาง มีปริมาณมาก
 จึงขอส่งตัวคนไข้มาเพื่อรับการรักษาทางทันตกรรมต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

.....
 (ลงชื่อ ทันตแพทย์ หรือ ทันตภิบาล ผู้ตรวจ)

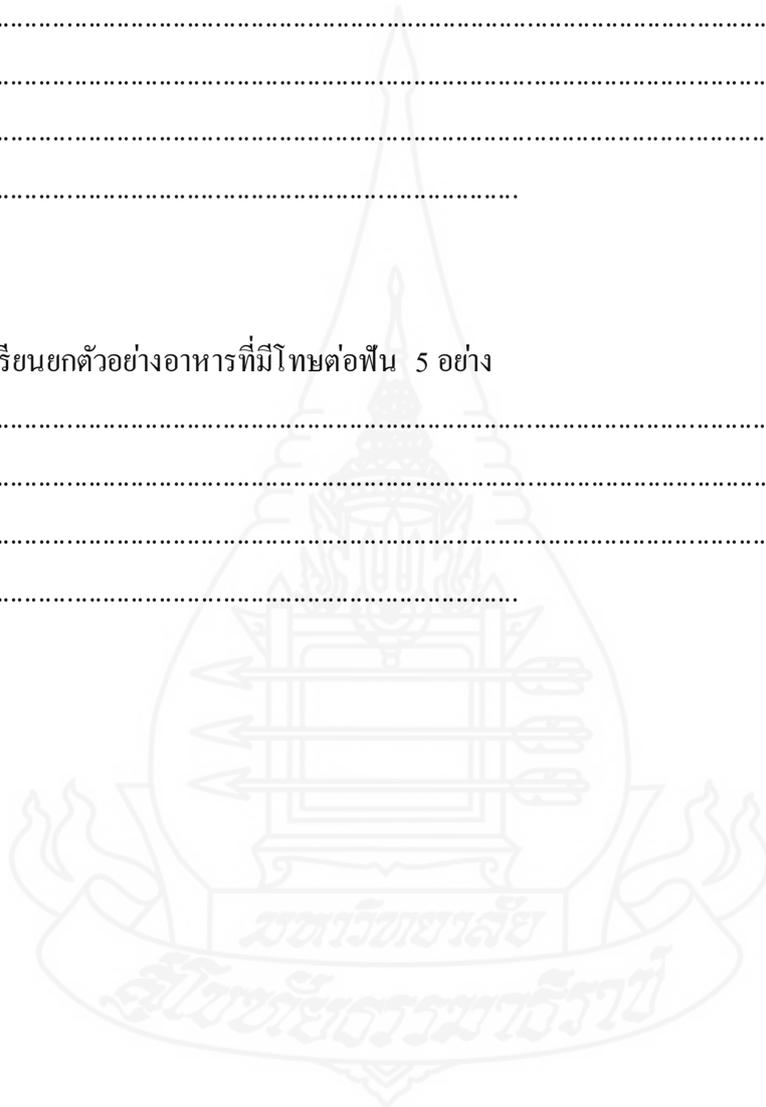
แบบวัดความรู้ก่อนและหลังเรียนเรื่องทัศนสภาพของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1

1. ให้นักเรียนยกตัวอย่างอาหารที่มีประโยชน์ต่อฟัน 5 อย่าง

.....
.....
.....
.....

2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างอาหารที่มีโทษต่อฟัน 5 อย่าง

.....
.....
.....
.....

แบบวัดความรู้ก่อนและหลังเรียนเรื่องทัศนสภาพของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ให้นักเรียนเลือกรับประทานอาหาร โดยทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เลือก และทำเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ไม่ควรเลือก

- .....1. น้ำอัดลม
- .....2. ไอศกรีม
- .....3. ผัก
- .....4. ผลไม้
- .....5. ขนมถุง
- .....6. ทอฟฟี่
- .....7. ขนมหวาน
- .....8. ลูกก๊วย
- .....9. ฝรั่ง
- ..... 10. สลัดประด

**แบบวัดความรู้ก่อนและหลังเรียนเรื่องทันตสุขภาพของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**

จงใส่เครื่องหมาย ✓ ทับตัวอักษร หน้าข้อที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้อง

1. ข้อใดไม่ใช่ข้อวิยะในช่องปาก
ก. ลิ้น   ข. กระพุ้งแก้ม   ค. ฟัน   ง. หลอดลม
2. ข้อใดเป็นวิธีการป้องกันไม่ให้ฟันผุ
ก. ไม่รับประทานอาหารจำพวกทอดฟี่   ข. ไม่รับประทานขนมหวาน
ค. หมั่นแปรงฟันทุกวัน   ง. ถูกทุกข้อ
3. ข้อใดไม่ใช่หน้าที่ของฟัน
ก. บดเคี้ยว   ข. ช่วยในการพูด
ค. ช่วยในการออกเสียง   ง. ช่วยรับรสอาหาร
4. ข้อใดไม่ใช่หน้าที่ของลิ้น
ก. รับรสอาหาร   ข. รวบรวมอาหาร
ค. ช่วยในการออกเสียง   ง. บดเคี้ยว
5. ข้อใดเป็นหน้าที่ของเหงือก
ก. บดเคี้ยวอาหารและช่วยในการพูด   ข. คลุมกระดูกขากรรไกรและหุ้มรากฟัน
ค. รับรสอาหาร และช่วยในการออกเสียง   ง. รักษารูปหน้าและช่วยในการออกเสียง
6. ข้อใดเป็นหน้าที่ของลิ้นไก่
ก. ช่วยในการออกเสียง   ข. ช่วยคลุกเคล้าอาหาร
ค. ช่วยรับรสอาหาร   ง. ไม่มีหน้าที่สำคัญ
7. เราสามารถดูแลฟันได้อย่างไร
ก. แปรงฟันก่อนเข้านอน   ข. รับประทานผักผลไม้แทนขนมหวาน
ค. แปรงฟันหลังอาหารกลางวัน   ง. ถูกทุกข้อ
8. อาหารประเภทใดทำให้ฟันผุน้อยที่สุด
ก. นมเปรี้ยว   ข. นมจืด   ค. นมรสหวาน   ง. นมรสช็อกโกแลต
9. ใครดูแลสุขภาพฟันได้ถูกต้อง
ก. น้องหนึ่งบ้วนปากแทนการแปรงฟัน   ข. น้องหน้อยใช้ดินสอและฟัน
ค. น้องน้อยไม่รับประทานช็อกโกแลต   ง. น้องนิดใช้ฟันเปิดขวดน้ำอัดลม

10. ข้อใดที่ควรหลีกเลี่ยงไม่ควรทำ

ก. การใช้ฟันแทะสิ่งของต่าง ๆ ที่เป็นของแข็ง ข. การใช้ฟันกัดเล็บ

ค. การคูดนิ้วมือ

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลย 1.ง 2. ง 3.ง 4. ง 5. ข 6. ก 7. ง 8. ข 9. ค 10. ง

**แบบวัดความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องทันตสุขภาพของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**

จงใส่เครื่องหมาย ✓ ทับตัวอักษร หน้าข้อที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้อง

1. ข้อใดไม่ใช่อวัยวะในช่องปาก
ก. ฟัน   ข. ลิ้น   ค. กระพุ้งแก้ม   ง. หลอดลม
2. ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดโรคฟันผุ คือข้อใด
ก. ตัวฟัน   ข. เชื้อจุลินทรีย์   ค. เศษอาหาร   ง. ก + ข + ค
3. บริเวณที่พบคราบจุลินทรีย์มาก และทำความสะอาดยาก คือ ข้อใด
ก. รากฟัน   ข. ตัวฟัน   ค. คอฟัน   ง. เนื้อฟัน
4. ข้อใดเป็นวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดคราบจุลินทรีย์
ก. หลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารจำพวกแป้งและน้ำตาล
ข. หลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารกรอบกรอบสำเร็จรูปบรรจุถุง
ค. หมั่นแปรงฟันหลังอาหารทุกครั้งด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์
ง. ถูกทุกข้อ
5. ฟันแท้มีกี่ชนิด
ก. 2 ชนิด   ข. 3 ชนิด   ค. 4 ชนิด   ง. 5 ชนิด
6. ฟันชนิดใดมีหน้าที่ฉีกอาหาร
ก. ฟันตัด   ข. ฟันเขี้ยว   ค. ฟันกรามน้อย   ง. ฟันกราม
7. ฟันตัดมีหน้าที่อย่างไร
ก. ฉีกอาหาร   ข. บดเคี้ยวอาหาร   ค. กัดหรือตัดอาหาร   ง. ข่อยอาหาร
8. ฟันชนิดใดอยู่กึ่งกลางใบหน้า
ก. ฟันเขี้ยว   ข. ฟันตัด   ค. ฟันกรามน้อย   ง. ฟันกราม
9. ใครใช้ฟันได้ถูกต้อง
ก. สมศักดิ์ใช้ฟันเปิดขวดน้ำอัดลม   ข. สมศรีใช้ของแข็งเคาะฟัน
ค. สมทรงใช้ไหมขัดฟันกำจัดเศษอาหารตามซอกฟัน   ง. สมชายนอนกัดฟันเป็นประจำ
10. พฤติกรรมในข้อใดที่ควรหลีกเลี่ยงเพื่อรักษาสุขภาพฟัน
ก. การใช้ฟันแทะสิ่งของต่าง ๆ ที่เป็นของแข็ง   ข. การใช้ฟันกัดเล็บ
ค. การดูดนิ้วมือนม   ง. ถูกทุกข้อ

10. ใครควรเป็นผู้ดูแลสุขภาพช่องปากของนักเรียน

ก. พ่อแม่   ข. ครู   ค. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข   ง. ตัวเราเอง

เฉลย 1.ง   2.ค   3.ค   4.ก   5.ข   6.ก   7.ก   8.ง   9.ง   10.ง

แบบวัดความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน
เรื่องทันตสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จงใส่เครื่องหมาย ✓ ทับตัวอักษร หน้าข้อที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้อง

1. คราบจุลินทรีย์ หรือ เรียกอีกชื่อหนึ่งว่าอย่างไร
ก. คราบฟัน   ข. จีฟัน   ค. บนฟัน   ง. เศษฟัน
2. คราบจุลินทรีย์มักพบบริเวณใดในปาก
ก. คอฟัน   ข. ซอกฟัน   ค. ร่องบนฟัน   ง. ถูกทุกข้อ
3. กลิ่นปากมีสาเหตุมาจาก
ก. การรับประทานอาหารที่มีกลิ่นแรง   ข. มีฟันผุ
ค. เป็นโรคไซนัส   ง. ถูกทุกข้อ
4. ผู้ที่ใส่ฟันปลอมต้องถอดแช่น้ำในเวลากลางคืน เพราะเหตุใดที่ถูกต้อง
ก. จะได้ไม่รำคาญ   ข. จะได้ไม่ติดต่อ
ค. จะได้พักเนื้อเยื่อในปาก   ง. จะได้ไม่หลุดเข้าคอ
5. ถ้ามีฟันซ้อนเกในปาก จะทำความสะอาดฟันซ้อนเกให้สะอาดวิธีใดเหมาะสมที่สุด
ก. ใช้ยาสีฟันชนิดพิเศษ   ข. ใช้ไม้แกะฟัน
ค. ใช้แปรงสีฟันขนาดใหญ่   ง. ใช้ไหมขัดฟันร่วมกับการแปรงฟัน
6. ฟันน้ำนมหลุดช้า ทำให้ฟันแท้ขึ้น ไม่ตรงตำแหน่ง ลักษณะของฟันแท้ที่ขึ้นใหม่จะเป็นอย่างไร
ก. ฟันเก   ข. ฟันสลับ   ค. ฟันหลุด   ง. ฟันเขี้ยว
7. นักเรียนมีวิธีกำจัดคราบจุลินทรีย์ด้วยตัวเองได้อย่างไร
ก. การแปรงฟัน   ข. ใช้น้ำยาบ้วนปาก   ค. ใช้ไหมขัดฟัน   ง. ถูกทุกข้อ
8. ช่องปากแห้ง ทำให้เกิดกลิ่นปาก สาเหตุที่ช่องปากแห้ง เพราะอะไร
ก. ความเครียด   ข. เป็นไข้ ตัวร้อน   ค. ทานยารักษาโรคบางชนิด   ง. ถูกทุกข้อ
9. กลิ่นปากจะหายไปผู้ใดสำคัญที่สุด
ก. พ่อ-แม่   ข. คุณหมอ   ค. คุณครู   ง. ตัวเอง
10. อาหารชนิดใด ที่ช่วยลดคราบจุลินทรีย์ได้พอสมควร
ก. เผือก + มัน   ข. หอม + กระเทียม   ค. ฝรั่ง + ชมพู   ง. ถั่วคัม + เผือก

**แบบบันทึกการเปลี่ยนแปลงสภาพการบริหารงานส่งเสริม
ทัศนสุขภาพของนักเรียน**

1. การกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการ

.....

.....

.....

.....

2. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมทัศนสุขภาพ

.....

.....

.....

.....

3. การจัดบริการส่งเสริมทัศนสุขภาพ

.....

.....

.....

.....

4. การให้ความรู้ทัศนสุขภาพศึกษา

.....

.....

5. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน ชุมชน โรงเรียน

.....

.....

.....

.....